

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
www.ip-rs.si
gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-17/2024/10 (zveza 007-59/2023)

Datum: 27. 1. 2026

Ministrstvo za delo, družine, socialne zadeve in enake možnosti
Direktorat za invalide
gp.mddsz@gov.si

ZADEVA: Predlog novega Zakona o osebni asistenci – EVA 2023-2611-0059 – DODATNO MNENJE

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila in informacij prejetih na usklajevalnih sestankih, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo dodatno mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu ponovno dopolnjenemu predlogu novega Zakona o osebni asistenci – EVA 2023-2611-0059 (predlog ZOA-1), ki se nanaša na urejanje pravice do osebne asistence in načina njenega uveljavljanja. Uvodoma ugotavljamo, da se vsebinsko številne določbe nanašajo na različne oblike obdelav osebnih podatkov tako uporabnikov osebne asistence kot osebnih asistentov ter posebej tudi na vprašanja varstva širše pravice do zasebnosti uporabnikov, zlasti se na te vsebine nanašajo: 10., 16., 18., 19., 22., 23., 26., 31., 33., 34., 36., 38., 43., 46., 47., 48., 49., 50., 51. in 52. člen. V preostalem delu pa gre primarno za urejanje drugih vidikov urejanja in izvajanja osebne asistence.

V izogib podvajanja IP ne ponavlja vidikov, na katere je opozoril že v preteklih mnenjih (npr. mnenji št. 07122-1/2024/27 z dne 23.5.2024¹ in 007-17/2024/5 z dne 24.5.2024²) na predlog ZOA-1 in v nadaljevanju podajamo pripombe zgolj k nekaterim ključnim dopolnjenim členom predloga.

K 26. členu

IP opozarja, da bi bilo v tem delu glede na izkušnje iz prakse smiselno opredeliti, kako se na čim bolj učinkovit, v praksi izvedljiv in za uporabnika prijazen način v luči pravice uporabnika do zasebnosti zagotavlja odločanje o dodatku, ki ga prejme osebni asistent po petem odstavku 26. člena predloga ZOA-1. Z vidika zasebnosti in varstva osebnih podatkov uporabnika namreč niso primerne rešitve, ko mora uporabnik osebnemu asistentu za namen izplačevanja dodatka posredovati kopijo celotne medicinske dokumentacije, o čemer presoja osebni asistent. IP meni, da bi bilo to treba urediti na ustrezen način npr. v fazi odločitve o osebni asistenci na ravni centra za socialno delo ali na drug sistemsko primeren način. Zdravniki namreč niso dolžni izdajati 'potrdil o izpolnjevanju pogojev', kot jih navaja predlog 5 odstavka 26. člena, neprimerno pa je, da bi moral uporabnik osebnemu asistentu za ta namen posredovati celotno medicinsko dokumentacijo. Navedeno tudi ni skladno z načelom sorazmernosti oziroma najmanjšega obsega podatkov (točke c prvega odstavka 5. člena Splošne

¹ https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/2024/MDDSZ_Mnenje_na_oceno_ucinka_-_ZOA_maj2024_P.pdf

² https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/2024/MDDSZ_ZOA-1_maj2024_AJ.pdf

uredbe). Ta določa, da morajo biti osebni podatki ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo. Predlagatelj naj tako ponovno presodi in utemelji zakaj istega cilja ne more doseči z manj invazivnimi ukrepi oziroma manjšim obsegom zbiranja osebnih podatkov ter jasno navede katere podatke iz celotne medicinske dokumentacije potrebuje za namen odločanja o dodatku asistenta.

K 47. členu

Predlagamo, da določite rok hrambe in rok objave podatkov v registru izvajalcev osebne asistence.

K 49. členu

Predlagamo, da bolj jasno in nedvoumno določite rok hrambe podatkov v informatizirani zbirki podatkov za izvajanje in nadzor, in sicer v 7. in 8. odstavku. Iz predlaganega besedila namreč ni mogoče jasno in nedvoumno razbrati, kdaj naj bi se podatki iz informatizirane zbirke brisali. V tem delu predlagatelja opozarjamo tudi na dolžnost upoštevanja zahteve po upoštevanju vseh vidikov varstva osebnih podatkov pri oblikovanju posameznih informacijskih rešitev t. i. *privacy by design* (vgrajenega varstva osebnih podatkov) z vidika njegove odgovornosti kot upravljavca te informatizirane zbirke osebnih podatkov. Del vgrajenega varstva osebnih podatkov je tudi ustrezna določitev roka hrambe osebnih podatkov ob vzpostavitvi takšne informatizirane zbirke podatkov.

K 50. členu

Po pregledu prejetega gradiva IP ugotavlja, da vsebina 50. člena predloga zakona ni usklajena z vsebino 48. člena. Predlog ZOA-1 namreč določa, da naj bi se v informatizirani zbirki podatkov o uporabnikih osebne asistence in njihovih zakonitih zastopnikih (centralna zbirka podatkov) zbirali podatki neposredno od uporabnika oziroma njegovega zakonitega zastopnika ter po uradni dolžnosti iz zbirk podatkov iz drugega odstavka 50. člena predloga ZOA-1. Ministrstvo in centri za socialno delo pa naj bi podatke iz prvega in drugega odstavka 50. člena brezplačno pridobivali iz obstoječih zbirk podatkov upravljavcev, ki so navedeni v drugem odstavku 50. člena.

IP v zvezi s tem ugotavlja, da ni jasno:

- ali naj bi šlo pri tem za povezovanje zbirk osebnih podatkov iz 50. člena s centralno zbirko podatkov iz 48. člena?
- Zakaj nabor osebnih podatkov, ki naj bi se pridobivali na podlagi 50. člena ni usklajen z naborom osebnih podatkov, ki so navedeni v 48. členu – tako npr. centralna zbirka podatkov med drugim ne vsebuje nobenih podatkov iz 7., 8., 9., 12. in 13. člena?

V zvezi s tem opozarjamo, da je v skladu z 87. členom ZVOP-2 povezovanje zbirk osebnih podatkov z uradnimi evidencami ali javnimi knjigami, ki vsebujejo posebne vrste osebnih podatkov, osebne podatke v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški, podatke o dohodkih v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, podatke o premoženju posameznika v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, podatke o nepremičninah v lasti posameznika v skladu z drugimi zakoni, podatke oziroma informacije o kreditni sposobnosti v skladu z zakonom, ki ureja centralni kreditni register, ter uradne evidence v skladu z zakonom, ki ureja naloge in pooblastila policije, in zakonom, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, dopustno zgolj v primeru, če taka povezovanja izrecno določa zakon. V skladu z drugim odstavkom 87. člena mora upravljavec oziroma obdelovalec pred začetkom povezovanja takih zbirk izdelati oceno učinka po 35. členu Splošne uredbe in se posvetovati z nadzornim organom po 36. členu Splošne uredbe. Predlagatelj take ocene učinkov v zvezi z določbami 48., 49. in 50. člena predloga ZOA-1 po vedenju IP ni izdelal.

V luči teh določb bi bilo treba po mnenju IP preveriti ali je v primeru pridobivanja osebnih podatkov na podlagi 50. člena načrtovano povezovanje opisanih zbirk in javnih evidenc iz 87. člena ZVOP-2 (glede na razpoložljive podatke vsaj v določenem delu verjetno gre za povezovanje in gre za zbirke iz 87. člena ZVOP-2), izvesti v zvezi s tem predhodno oceno učinkov, kot je IP opozoril že v svojem zgoraj omenjenem mnenju na zakon in prejeti osnutek ocene učinkov leta 2024. Na podlagi ugotovitev ocene

učinkov in izvedenih presoj bi bilo treba potem določbe predloga ZOA-1 ustrezno dopolniti na način, da bo jasno katere osebne podatke se pridobiva oziroma pridobiva s povezovanjem, iz katerih zbirk in za kateri namen.

Predlagamo, da izpostavljene vidike in skrbi v tem mnenju upoštevate pri nadaljnji pripravi predloga ZOA-1 in smo na voljo za morebitna dodatna pojasnila.

dr. Jelena Virant Burnik,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti;
- v vednost Ministrstvu za pravosodje: gp.mp@gov.si.